

Adormirea Maicii Domnului*

Pr. Alexander Schmemmann

În luna august Biserica prăznuiește sfârșitul vieții pământești a Mariei, moartea sa, cunoscută nouă ca *Adormirea Maicii Domnului*, un cuvânt în care se alătură vișul, fericirea, binecuvântarea, pacea, calmul și bucuria.

Despre împrejurările în care s-a petrecut moartea Măriei, mama lui Iisus Hristos, mai multe istorisiri pline de iubire copilărescă și de tandrețe s-au păstrat până la noi din vremea creștinismului primar, dar, tocmai datorită varietății lor, nu suntem siliți să apărăm „istoricitatea” vreuneia dintre ele. La Adormirea Maicii Domnului, pomenirea și iubirea Bisericii nu se concentrează asupra contextului istoric, nici asupra datei și locului unde această femeie unică, această Maică a tuturor mamelor și-a încheiat viața pământească. Indiferent de locul și timpul când s-a petrecut aceasta, Biserica privește spre esența și înțelesul

adânc al morții ei, pomenind moartea celei al cărei Fiu – conform credinței noastre – a biruit moartea, a înviat din morți și ne-a făgăduit nouă învierea și biruința unei vieți fără de moarte.

Moartea sa este cel mai bine exprimat de icoana Adormirii, așezată în mijlocul Bisericii în ziua praznicului ca centru al întregii celebrări. Maica Domnului a murit și zace pe catafalc. Apostolii lui Hristos s-au adunat în jurul ei, iar

mai sus de ea stă Hristos Însuși, ținând-o pe Maica Sa în brațe, unde ea este vie și veșnic unită cu El. Vedem aici atât moartea, cât și ceea ce deja s-a petrecut cu această moarte aparte: nu ruptură, ci unire; nu tristețe, ci bucurie; și, mai profund, nu moarte, ci viață. „Născând ai rămas Fecioară, adormind ai rămas vie”, cântă Biserica,

privind la această icoană. „Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu ai părăsit...”.

Cuvintele uneia dintre cele mai frumoase rugăciuni adresate Mariei ne vin în minte: „Bucură-te, răsărit luminos al zilei celei de taină!”. Lumina care izvorăște din Adormire vine tocmai de la Ziua cea de taină, fără de sfârșit. Contemplând această moarte și stând înaintea catafalcului, înțelegem că nu mai există moarte,

* Fragment din cartea părintelui Alexander Schmemmann, *Maica Domnului*, traducere din engleză de Cezar Login, Editura Patmos, Cluj Napoca, 2010, pp. 47-50.

⇒ că aceasta a devenit un act al vieții, al intrării într-o viață mai amplă, unde împărățește viața. Ea, cea care s-a dăruit pe de-a-ntregul lui Hristos, care L-a iubit până la moarte, este întâmpinată de El la aceste strălucitoare porți ale morții și acolo, îndată, moartea este prefăcută într-o fericită întâlnire - viața triumfă, veselia și iubirea domnesc peste tot.

Vreme de veacuri Biserica a cercetat, a reflectat și a fost inspirată de moartea aceleia care a fost Maica lui Iisus, a celei care a dat naștere Mântuitorului și Domnului, care s-a dăruit total Lui până la sfârșit și care a stat alături de El când era pe Cruce. Și, contemplând moartea sa, Biserica a descoperit și a trăit moartea nu ca frică, teroare sau sfârșit, ci ca o autentică și strălucitoare bucurie a Învierii. „Ce cântări duhovnicești vom aduce ție acum, Preasfântă? Căci cu Adormirea ta cea fără de moarte, toată lumea o ai sfințit...”. Aici, în unul dintre primele imnuri ale praznicului, găsim îndată exprimată chiar esența bucuriei: „Adormire fără de moarte”, moarte lipsită de moarte. Însă care este înțelesul acestei alăturări - aparent absurdă - de cuvinte contradictorii? În Adormire, întreaga fericită taină a acestei morți ne este descoperită și devine bucuria noastră, căci Maria, Maica Fecioară, este una dintre noi. Dacă moartea este teroarea și jalea despărțirii, a coborârii într-o teribilă singurătate și în întuneric, atunci toate acestea lipsesc la moartea Fecioarei Maria, căci moartea sa, asemenea întregii sale vieți, este plină de iubire, de întâlnire, de o neostoită mișcare spre lumina

cea veșnică, neapusă, nestinsă și o intrare în această lumină. „Iubirea desăvârșită alungă frica”, zice Sfântul Ioan Teologul, apostolul iubirii (I Ioan 4, 18). Și, astfel, nu există frică în adormirea cea fără de moarte a Fecioarei Maria. Aici, moartea este cucerită dinlăuntru, este golită de toate cele ce o umplu de groază și deznădejde. Moartea însăși devine o viață triumfătoare. Moartea devine „răsăritul luminos al zilei celei de taină”. Astfel, praznicul nu este nicidecum trist, nici funebru, este lipsit de plângere, fiind plin de lumină și bucurie. Este ca și cum, apropiindu-ne de porțile inevitabilei morți, le-am găsi larg deschise, străbătute de o lumină revărsată dinspre biruința apropiată, de apropierea împărăției lui Dumnezeu.

În strălucirea acestei lumini negrăite de praznic, în aceste zile de august, când natura înconjurătoare își atinge apogeul frumuseții și devine un imn de laudă și de nădejde, cuvintele Adormirii, asemeni unei embleme a altei lumi, strigă: „Pe Născătoarea de Dumnezeu, cea întru rugăciuni și folosințe neadormită, nădejdea cea neschimbată, mormântul și moartea nu o au ținut. Căci pe Maica Vieții la viață a mutat-o Cel ce S-a sălășluit în pântecul ei cel pururea fecioresc”. Moartea nu mai este moarte. Moartea strălucește de veșnicie și nemurire. Moartea nu mai este separare, ci unire. Nu mai este tristețe, ci veselie. Și aceasta prăznuim în ziua Adormirii Preacuratei Maici, anticipând, degustând și desfătându-ne chiar de acum din răsăritul Zilei celei de taină și nemuritoare.

Un mare ctitor: Matei Basarab

Prof. univ. Alin-Mihai Gherman

Acum 370 de ani, în aprilie 1654 se sfârșea în mod trist, după 22 de ani de conducere a Țării Românești, domnia unuia din cei mai importanți domnitori români din secolul al XVII-lea; Matei Basarab. Bătrân (avea 74 de ani, ceea ce era mult pe acea vreme, rănit în ultima luptă în care învinsese pe Vasile Lupu, care îi invadase țara, izolat în cetatea Târgoviște în urma răscoalei mercenarilor – seimenii – pe care nu îi mai putuse plăti) putea, totuși, să facă un bilanț al realizărilor domniei sale cum puțini alți voievozi ar putea să-l facă.

Venit prin luptă la conducerea Țării Românești, fiind conducătorul mișcării antigrecești, care l-a înlăturat de la domnie pe grecul Alexandru Iliș, primul scop al domniei sale a fost refacerea vechiului statut al Țării Românești. Cunoscut, până la a ajunge domn, ca Matei din Brâncoveni, a ținut să-și adauge și numele unui ilustru strămoș al său, Neagoie Basarab. Ca acesta, a pus accentul pe dezvoltarea culturii și pe ctitorie de lăcașuri de cult, menite să păstreze ființa poporului său.

Sub raport cultural a înțeles nevoia de carte în limba națională, înființând tipografiile și susținându-le material, în situația în care hârtia nu se producea în Țara Românească și era adusă mai ales din Transilvania de la moara de hârtie din Lancrăm. Tipografiile au funcționat în primul rând pe lângă mănăstiri Govora, Câmpulung și Dealu (lângă Târgoviște). Acolo s-au publicat cărți necesare cultului bisericesc: *Ceaslov*, *Molitvenic*, *Trebnic*, *Paraclisul Fecioarei*, *Psaltire*, *Liturghier*, cărți cu omiletică bisericească (*Evangelhia învățătoare* (Govora, 1642) și

Evangelhia învățătoare (Dealu, 1644), cărți de legi (*Pravila de la Govora*, 1640 și *Pîndreptarea legii* (Dealu, 1651), care au fost multă vreme folosite și chiar retipărite.

Prin ele s-a început impunerea limbii române ca limbă a cultului bisericesc, ca limbă a justiției și, lucrul cel mai important, ca limbă de cultură, în care se poate dezvolta o literatură națională.

Pe lângă această activitate culturală, cea de ctitor al unor lăcașuri de cult este de cea mai mare importanță pentru istoria noastră culturală. A ridicat din temelie peste 30 de biserici la care se adaugă refacerea multor altora, atât în țara, unde l-a depășit cu mult chiar și pe Ștefan cel Mare. Cea mai importantă ctitorie a sa este Mănăstirea Arnota, unde, de altfel, este înmormântat. Printre celelalte ctitorii trebuie amintite Mănăstirea Brâncoveni, Mănăstirea Brebu, Catedrala Adormirea Maicii Domnului a Episcopiei din Buzău, Mănăstirea Căldărușani, Biserica Sfântul Dumitru din Craiova, Biserica Sfântul Procopie din Gherghița, Mănăstirea Măxineni, Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din București, Mănăstirea Pirul, Mănăstirea Plătărești, Biserica Domnească din Pitești, Mănăstirea Plumbuita, Mănăstirea Sfinții Voievozi din Slobozie, Mănăstirea Strehăia, Biserica Sfântul Nicolae-Andronești din Târgoviște, Biserica Sfinții împărați Constantin și Elena din Târgoviște, reconstrucția mănăstirii din Câmpulung-Muscel etc. A susținut Biserica Ortodoxă din Imperiul otoman atât prin tipărirea de cărți în slavonă, cât și prin donații (pentru mănăstirile de la Muntele Atos, pentru Patriarhia de la Constantinopol. Grilajul care acoperă mormântul Domnului de la Ierusalim și prin care credincioșii pot atinge piatra mormântului i se datorează tot donației sale.

„Să facem împreună o bucurie!”

(ediția a VI-a)

La începerea noului an școlar,

2024-2025

În perioada 19 august – 6 septembrie 2024, parohia noastră va organiza ediția a VI-a a proiectului-campanie pentru achiziționarea a 50 de ghiozdane, rechizite și îmbrăcăminte nouă, care vor fi dăruite unor elevi din familii nevoiașe.

De asemenea, începând cu anul școlar și universitar 2024-2025, parohia noastră va continua proiectul acordării a cinci burse lunare pentru elevi și studenți, în valoare de 300, respectiv 500 de lei. Toți cei care doresc să susțină acest proiect pot face donații pentru fondul de burse parohiale.

Școala de vară parohială

În perioada 29 iulie - 2 august 2024, parohia noastră a organizat Școala de vară pentru copii cu vârste cuprinse între 6 și 14 ani. În cadrul programului zilnic, dintre orele 8-13, au avut loc: educație spirituală, jocuri de grup și activități sportive, explorări în lumea poveștilor, vizite la diferite obiective cultural-istorice ale orașului nostru. În desfășurarea activităților a fost implicată doamna profesoară psiholog Simona Moldovan, alături de alte cadre didactice și de voluntari. În aceste zile pline de har, veselie și binecuvântare, copiii au avut prilejul să-și facă noi prieteni sub auspiciile Bisericii, să se bucure de petrecerea timpului împreună cu alți copii de vârsta lor și să fie părtași la experiențe unice, care să-i formeze pozitiv pentru viață.

Sărbătoarea Sfântului Prooroc Ilie

În ziua prăznuirii Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul, parohia noastră l-a sărbătorit pe ocrotitorul Casei de oaspeți „Sfântul Ilie”, proiect social prin care oferim găzduire gratuită pentru bolnavi sau aparținători ai acestora care vin la spitalele din municipiu.

Casa de oaspeți funcționează de 5 ani și are o capacitate de cazare de 12 locuri. Persoanele care sunt cazate pot servi masa de prânz la Cantina socială a parohiei.

După încheierea sfintei liturghii a fost oficiat un parastas pentru primul preot al parohiei Sfânta Treime din Cluj, părintele Ilie Fulea, și pentru membri ai familiei sale.

Cu ocazia acestei sărbători, ne îndreptăm în fiecare an gândurile de recunoștință și mulțumire către toți binefăcătorii și susținătorii acestui proiect social, care aduce multă bucurie și speranță în viața semenilor.

Date de contact preoți:

Preot paroh: Cristian Baci

Tel: 0743075672;

E-mail: csmbaciu@yahoo.com

Preot slujitor: Florin-Cătălin Ghiț

Tel: 0744299938;

E-mail: florincatalinghit@gmail.com

PAROHIA ORTODOXĂ SFÂNTA TREIME

Str: Bisericii Ortodoxe nr: 10, Cluj-Napoca

<https://bisericasfantatreimecluj.ro>

CIF: 5909428

CONTURI IBAN:

RO76 RNCB 0106 0266 1116 0001